

HRVATSKI SABOR
ZASTUPNICA DALIJA OREŠKOVIĆ

Zagreb, 15. veljače 2023.g.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko – zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko – moslavačke županije i Karlovačke županije, s konačnim prijedlogom zakona, P.Z. br. 451

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Prijedlog Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, krapinsko – zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko moslavačke županije i Karlovačke županije, P.Z. br. 451., podnosim sljedeće

A M A N D M A N E

Amandman I.

Članak 7. stavak 3. – briše se.

Obrazloženje:

Osnivanje novog tijela nije potrebno. Na temelju članka 23. i 24. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11., 119/14., 93/16., 116/18. i 80/22.) propisana je mogućnost imenovanja savjetnika, posebnih savjetnika i osnivanja savjeta, kao i stalna i

povremena radna tijela za davanje prijedloga, mišljenja i stručnih obrazloženja o pitanjima iz svog djelokruga. S obzirom na vrijeme proteklo od potresa povodom koji se predmetni Zakon donosi, takva tijela već su trebala biti osnovana te izraditi sve što je bilo potrebno za stručno utemeljenu provedbu obnove. Brisanjem ovog članka ni na koji način se ne umanjuje važnost uvažavanja struke u provedbi obnove, niti se ograničava mogućnost Vlade i resornog ministarstva da po potrebi za točno određena pitanja traži očitovanje, prijedlog ili mišljenje bilo kojeg ili svakog od planiranih članova Stručnog savjeta.

Formiranje Stručnog savjeta za obnovu kao posebnog tijela na temelju ovog Zakona, umanjuje neposrednu odgovornost resornog ministarstva u provođenju ovrhe, a upitno je koje su njegove mogućnosti utjecaja na procese koji bi se trebali odvijati na temelju postojećih odredbi Zakona ili Programa mjera koje će se na temelju Zakona donositi, čime se ovo tijelo pokazuje kao puko tituliranje bez stvarne svrhe. Ujedno u stavku 4. navodi se da članovi Stručnog savjeta moraju biti istaknuti stručnjaci u svojoj struci, no to je ujedno kontradiktorno s odredbom iz stavka 3. kojom je propisano da su po položaju članovi tog Stručnog savjeta i predsjednik koji se imenuje iz reda državnih dužnosnika, te zamjenik iz Ureda predsjednika Vlade te drugi iz reda dužnosnika ili službenika Grada Zagreba.

Amandman II.

Članak 8. – briše se.

Obrazloženje:

Osnivanje novog tijela nije potrebno. Na temelju članka 23. i 24. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11., 119/14., 93/16., 116/18. i 80/22.) propisana je mogućnost imenovanja savjetnika, posebnih savjetnika i osnivanja savjeta, kao i stalna i povremena radna tijela za davanje prijedloga, mišljenja i stručnih obrazloženja o pitanjima iz svog djelokruga. S obzirom na vrijeme proteklo od potresa povodom koji se predmetni Zakon donosi, takva tijela već su trebala biti osnovana te izraditi sve što je bilo potrebno za stručno utemeljenu provedbu obnove. Brisanjem ovog članka ni na koji način se ne umanjuje važnost uvažavanja struke u provedbi obnove, niti se ograničava mogućnost Vlade i resornog ministarstva da po potrebi za točno određena pitanja traži očitovanje, prijedlog ili mišljenje bilo kojeg ili svakog od planiranih članova Stručnog savjeta.

Formiranje Stručnog savjeta za obnovu kao posebnog tijela na temelju ovog Zakona, umanjuje neposrednu odgovornost resornog ministarstva u provođenju ovrhe, a upitno je koje su njegove mogućnosti utjecaja na procese koji bi se trebali odvijati na temelju postojećih odredbi Zakona ili Programa mjera koje će se na temelju Zakona donositi, čime se ovo tijelo pokazuje kao puko tituliranje bez stvarne svrhe. Ujedno u stavku 4. navodi se da članovi Stručnog savjeta moraju biti istaknuti stručnjaci u svojoj struci, no to je ujedno kontradiktorno s odredbom iz stavka 3. kojom je propisano da su po položaju članovi tog Stručnog savjeta i predsjednik koji se imenuje iz reda državnih dužnosnika, te zamjenik iz Ureda predsjednika Vlade te drugi iz reda dužnosnika ili službenika Grada Zagreba.

Amandman III.

Članak 9. – briše se.

Obrazloženje:

Nastavno na prethodne odredbe članka 7. stavka 3., te članka 8., iz odredbi članka 9. čije se brisanje također predlaže, vidljivo da je rad Stručnog savjeta za obnovu nije usklađen sa aktivnostima koje provodi Vlada i resorno ministarstvo, odnosno nije propisana obaveza Stručnog savjeta da rad tog tijela na bilo koji način prethodi aktivnostima ili aktima Vlade ili resornog ministarstva, već se u odredbi članka 14. stavka 5. definira tek da se Programi mjera izrađuju u suradnji sa Stručnim savjetom za obnovu, ali po potrebi i s drugim javnopravnim tijelima i osobama. Drugim riječima, Stručni savjet za obnovu nije obvezujuća podloga za Program mjera ili drugih aktivnosti Vlade i resornog ministarstva. Iz sadržaja odredbi proizlazi da to tijelo djeluje autonomno, na temelju Poslovnika kojeg sukladno stavku 8. predmetnog članka, odnosi predsjednik Stručnog savjeta na prijedlog članova, koji odluku donose većinom glasova. S obzirom na navedeno, vidljivo je da Stručni savjet nije nužno tijelo u postupku provođenja obnove, niti ima bilo kakvu procesnu ulogu, stoga se može zaključiti da je svrha njegova osnivanja politička promidžba. Takva uloga bilo kojeg tijela, protivna je javnom interesu, a u konkretnom slučaju, ni na koji način nije nužna za učinkovitu obnovu. Stručne savjete, mišljenja, prijedloge ili očitovanja, Vlada i resorno ministarstvo mogu u svako doba, brzo i učinkovito zatražiti i dobiti i mimo ovog tijela, te ukoliko za to postoji politička volja, takve savjete, mišljenja, prijedloge i očitovanja i ispoštovati.

Amandman IV.

U članku 10., iza stavka 11. dodaje se stavak 12. koji glasi:

„Ministarstvo je dužno u roku od tri mjeseca od stupanja Zakona na snagu izraditi i javno objaviti jedinstven i pregledan registar obnove u kojem će biti upisani svi podaci o nekretninama koje su bile obuhvaćene bilo kojim od programa ili mjera obnove, podatak o kakvoj se vrsti obnove radi, iznos odobrenih i isplaćenih sredstava o kakvom kog da se obliku novčane pomoći radi, izvor sredstava, podatak o vlasništvu nekretnine, podatak o programu mjera na temelju kojeg je izvršena isplata, odluka ili akt nadležnog tijela na temelju kojeg je izvršena isplata, podaci o provedenim postupcima javne nabave, o izvršiteljima usluga ili radova, datum zaprimanja prijave i datum okončanja postupka po pojedinom projektu obnove. Navedena obveza odnosi se i na sve dosadašnje postupke te izvršene isplate ili ugovorene uloge i radove za u postupku obnove.“

Obrazloženje:

Obnova se financira javnim sredstvima, bilo da se radi o sredstvima iz fondova EU ili sredstvima državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, stoga je opravdani javni interes mogućnost kontrole utroška i namjenskog korištenja javnih sredstava te smanjivanje korupcijskih rizika koji su pro prirodi stvari prisutni kod financijskih i građevinskih zahvata ovakvih razmjera. Iz dosadašnjeg iskustva razvidno je da ne postoji mogućnost učinkovite kontrole niti uvida javnosti u način utroška financijskih i drugih resursa u postupku obnove. Ne postoji nikakva baza podataka u kojoj bi bilo vidljiv stupanj utvrđenog oštećenja po pojedinim nekretninama, iznosi odobrenih sredstava za svaki

pojedini projekt i njihov izvor, broj prijavljenih projekata. Izradom i javnom objavom pregledne baze podataka u kojoj bi u formi tabličnog prikaza bili obuhvaćeni svi podaci vezani za sve nekretnine za koje je izvršen pregled te se utvrdilo da udovoljavaju zakonom propisanim pretpostavkama za ostvarivanje prava na obnovu smanjilo bi korupcijske rizike jer bi omogućilo usporedbu, kako nekretnina koje su obuhvaćene obnovom, tako i iznosa odobrenih i dodijeljenih sredstava. Za sada ne postoji nikakav sustav kontrole do sada utrošenih sredstava. Pojedinačnim zahtjevima za dostavu podataka na temelju prava na pristup informacijama, ne može se uspostaviti učinkovita kontrola vlasti, a sveukupan iznos javnih sredstava koja će u obnovi biti utrošena, izrazito je plodno tlo za korupciju koja se ne može niti detektirati, kamoli spriječiti na vrijeme.

Amandman V.

U članku 14. stavak 5. – briše se.

Obrazloženje:

Ovom odredbom procesna uloga Stručnog savjeta za obnovu propisana je na način da ministarstvo prijedloge programa mjera izrađuje u suradnji sa Savjetom za obnovu, a po potrebi i s drugim javnopravnim tijelima i osobama. Iz navedenog proizlazi neobvezujuća priroda rada i zaključaka Savjeta za obnovu, te se potvrđuju zaključci iz obrazloženja prethodnih amandmana kojima se predlaže brisanje uvođenja i osnivanja ovog tijela kao nepotrebnog. Vlada i resorno ministarstvo mogu, i bez osnivanja Savjeta za obnovu u svako doba zatražiti i dobiti sva potrebna mišljenja, savjete i prijedloge, svih dionika čiji su predstavnici predviđeni kao članovi ovog tijela.

Amandman VI.

U članku 74., iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama dužna je u roku od tri mjeseca od dana stupanja ovog Zakona na snagu izraditi i javno objaviti registar u kojem će biti upisani podaci o nekretninama u vlasništvu navedene Agencije, u kojem će ujedno ažurno upisivati i podaci o korisnicima istih i to na način da se obvezno objavljuju podaci o tome kada je i za koji iznos nekretnina stečena, akt o dodjeli nekretnine na korištenje, podatke o pristiglim prijavama za dodjelu nekretnine na korištenje po redoslijedu zaprimanja, te sve daljnje podatke o načinu raspolaganja s pojedinom nekretninom. Podaci koji se unose u navedeni registar, unose se trajno te se nadopunjuju sa novim podacima sukladno danjim događajima u pravnom prometu nekretnina“.

Obrazloženje:

Upravljanje i raspolaganje s nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske podijeljeno je na veći broj različitih javnopravnih tijela. Raspršenost ovlasti i odgovornosti između različitih javnopravnih tijela, otežava provođenje kontrole i povećava korupcijske rizike u upravljanju. Stjecanje nekretnina od strane Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama dodatno umnožava postojeći sustav. Ne postoji osobit razlog da se ovlast iz članka 74. ovog Zakona dodijeli Agenciji za pravni promet i posredovanje nekretninama, pored postojećeg trovačkog

društva u vlasništvu Republike Hrvatske, Državne nekretnine d.o.o., no kada se već dodjeljuje, tada je nužno istovremeno uspostaviti makar minimalne antikorupcijske mehanizme. Uspostavljanjem i javnom objavom registra svih nekretnina koje je ova Agencija stekla, zajedno sa svim pripadajućim podacima o načinu raspolaganja s tim nekretninama, smanjuju se korupcijski rizici.

Amandman VII.

U članku 84., iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su javno objaviti popis stanova danih u najam na temelju prava iz ovog Zakona i o iznosima financiranja najamnine na temelju ovog Zakona, te redovito ažurirati podatke u tom popisu, s time da se jednom upisani podaci ne brišu već se nadopunjavaju u skladu s novonastalim stanjem. Uz popis se javno objavljuje i akt na temelju kojeg je stan ili financiranje najamnine dodijeljeno, kao i lista svih zaprimljenih zahtjeva“.

Obrazloženje:

Radi smanjenja korupcijskih rizika i povećanja transparentnosti svih procesa vezanih uz provođenje ovog Zakona, nužno je uvesti minimalne obveze proaktivne objave podataka u preglednom formatu. Objava predloženih podataka nužna je radi kontrole izvršavanja javnopravnih ovlasti na zakonit način te radi zaštite javnih interesa u načinu korištenja i raspodjele javnih sredstava i resursa.

Dalija Orešković, zastupnica u Hrvatskom saboru

